Няхай жыве XXI гадавіна
Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэволюцыі ў СССР!

Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

7 ЛІСТАПАДА 1938 г.
№ 20 (72)

ЗА ЛЕНІНСКІЯ КАДРЫ

ОРГАН парткома, прафкома, дырэкцыі Беларускага дзяржаўнага універсітэта

ВЯЛІКІ КАСТРЫЧНІК

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя разбіла векавыя рабскія ланцугі і ўказала ўсім прыгнечаным народам шлях да вызвалення ад прыгнёту капітала.

Усё прагрэсіўнае і перадавое чалавецтва святкуе гадавіну Вялікага Кастрычніка. У гэты дзень прыгнечаныя і эксплаатуемыя накіроўваюць свой першы погляд, свае надзеі на СССР—бацькаўшчыну сусветнага пролетарыята. Яны ведаюць, што нашы перамогі ёсць іх перамогі.

Совецкі народ, акрылены Сталінскай Канстытуцыяй, весела і радасна, з новымі перамогамі адзначае 21 год соцыялістычнай рэволюцыі. Мінуўшы год быў годам новай паласы: «завяршэння пабудовы соцыялістычнага грамадства і паступовага пераходу да комуністычнага грамадства» (Кароткі курс гісторыі ВКП(б).

У гэтым годзе народы нашай неабсяжнай квітнеючай радзімы выбралі вярхоўныя органы ўлады. Гэтыя выбары былі выражэннем таржаства совецкага дэмакратызма, святам вялікай дружбы народаў СССР, гэта быў трыумф большэвіцкай партыі. Перамога блока комуністаў і беспартыйных паказала адданасць і любоў нашага народа да большэвіцкай партыі, да роднага Сталіна.

Згуртаваўшыся вакол партыі Леніна — Сталіна, совецкі народ з поспехам разграміў трацкісцка-бухарынскія банды фашысцкіх наймітаў. Ворагаў народа пакараў востры меч дыктатуры рабочага класа. Але мы павінны заўсёды быць пільнымі і не забываць факта капіталістычнага акружэння.

Фашысты шалёна рыхтуюць вайну супроць СССР. Германскі, італьянскі і японскі фашызм вядзе крывавую захватніцкую вайну на землях Іспаніі і Кітая. Германскі фашызм захваціў Аўстрыю, сумесна з Польшчай і Венгрыяй падзяліў Чэхаславакію.

Фашысты не пройдуць!—гучыць голас передавога чалавецтва. Кітайскі і Іспанскі народы мужна абараняюць сваю свабоду і незалежнасць.

Совецкі Саюз стаіць як непераможная крэпасць міру. «Мы стаім за мір і адстайваем справу міру. Але мы не баімся пагроз і гатовы адказаць ударам на ўдар падпальшчыкаў вайны» (Сталін).

Перамогі герояў Хасана цудоўна падкрэслілі гэтыя словы. Японскія самураі адчулі сілу совецкай зброі, магутнасць Чырвонай Арміі, патрыятызм герояў-пагранічнікаў.

Заможна, культурна і весела жывуць народы нашай сонечнай краіны. Наша моладзь—самая шчаслівая моладзь у свеце. Яна мае ўсе ўмовы культурна жыць, працаваць, вучыцца і адпачываць. Толькі ў нас могуць нараджацца Папанінцы, Чкалавы, Громавы і Грызадубавы.

Цвіце шчаслівае жыццё, а
«Если завтра война, если враг
нападет,
Если темная сила нагрянет,
Как один человек, весь советский
народ
За свабодную родину станет».

Няхай жыве Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя ў СССР!

...ВЗОШЛА НАД ПЛАНЕТОЙ ЗАРЯ

ДЖАМБУЛ*)

Народный певец Казахстана, орденоносец.

Я помню. И вы не забыли, друзья, —
Забыть этот год лучезарный нельзя!
Сияя, взошла над планетой заря
Могучего Октября.
Нам Ленин и Сталин — батыры
земли —

Оружие дали, на штурм повели.
И пали оковы, и ожили мы,
И рухнули своды тюрьмы.
Мы, дети великой нужды и труда,
Запели, как синей весною вода,
Увидели солнце, моря и цветы
И землю пышнее мечты.
Открылась пред нами небес, бирюза,
От радуг у нас заблестели глаза,
Мы стали хозяевами земли,
И степи для нас зацвели.
Земля расстилается — наша земля!
Поля засеваются — наши поля!
Руда добывается — наша руда!
И наша в озерах вода!
Пустынями движется наш караван,
И наш над вершинами аэроплан,
И наши пасутся на травах стада,
И наши шумят города,
И наш на границе стоит часовой,
Сжимая винтовку спокойной рукой,
И знает, что там, за чужою рекой,
Готовы взорвать каждый час наш
покой,
Готовы... Но сжата винтовка в руке;
Границы у нас на замке.

*) Отрывок с «Поэмы о братстве народов».

БДУ—ДЗЕЦІШЧА РЭВОЛЮЦЫІ

Да кастрычніцкай рэволюцыі на тэрыторыі цяперашняй БССР, былшай «акраіны» Расійскай імперыі не было ні адной вышэйшай навучальнай установы; 90 процантаў насельніцтва было непісьменным.

І толькі дзякуючы Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэволюцыі ў БССР ліквідавана непісьменнасць, створаны тысячы школ, многа тэхнікумаў і рабфакаў, дзесяткі вышэйшых навучальных устаноў.

Створаны ў 1921 годзе Беларускі дзяржаўны універсітэт з'яўляецца яркім доказам правядзення на справе ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

За 17 год свайго існавання універсітэт даў краіне 4800 спецыялістаў, працуючых ва ўсіх кутках БССР.

У 1939 годзе будзе выпушчана з БДУ 238 чалавек. У сучасны момант на пяці факультэтах ёсць 24 кафедры, на якіх працуе 118 навуковых работнікаў: 16 прафесараў, 57 дацэнтаў і старшых выкладчыкаў, 45 асістэнтаў і выкладчыкаў. Апрача таго, пры кафедрах навучаецца 52 аспіранты.

З агульнага ліку навуковых работнікаў 28 скончыла БДУ, з іх 11 дацэнтаў-кандыдатаў навук, 7 дацэнтаў і старшых выкладчыкаў і 10 асістэнтаў. Толькі за верасень — кастрычнік 1938 года пяць навуковых работнікаў абаранілі дысертацыі на ступень кандыдатаў навук (Маркоўка, Жылінскі, Дземенцьеў, Кічына, Дудзінскі).

У БДУ цяпер навучаецца 1249 студэнтаў, з якіх рабочых і іх дзяцей 391 чалавек, калгаснікаў і іх дзяцей—444 і совецкай інтэлігенцыі—414.

На нашых факультэтах ёсць багата абсталяваныя фізічныя, хімічныя і іншыя лабараторыі, музеі і кабінеты.

Матэрыяльная база БДУ з кожным годам павялічваецца. У гэтым годзе бюджэт універсітэта даходзіць да 4,6 мільёнаў рублёў.

Такія дасягненні ў справе вышэшай адукацыі і авалодвання навукай працоўныя нашай краіны атрымалі толькі ў выніку заваёў Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэволюцыі пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, у выніку разгрому нацыянал-фашыстаў, трацкістаў і іншых ворагаў совецкага народа.

Наша задача заключаецца ў тым, каб яшчэ лепш вучыць і вучыцца, больш працаваць над сабой, павышаць большэвіцкую пільнасць, авалодваць тэорыяй Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна.

ДУДЗІНСКІ.

Октябрь, здравствуй!

Октябрь, здравствуй! Пусть знамена
Алеют ярко мне в ответ.
Тебя встречаем мы сегодня
Великим праздником побед.

Рождался я. А в это время
На Зимний штурмом шли ряды,
Чтобы зажглись цветами всеми
Огни негаснущей звезды.

Они зажглись. Но лапы волчьи
Тянулись острием когтей:
Слетались задушить свободу
Бандиты всяческих мастей.

Смешалось все в смертельной
схватке:
Огонь и люди, дым и кровь.
И заблестели только пятки
С отчизны выгнаных врагов.

Страна росла трудом упорным
Покорны стали льды, пески,
Стране давали радость домны,
Заводы, шахты, рудники.

Семьею дружной сестры, братья
Трудились с сердцем молодым,
И зацвели цветами счастья
Поля, луга, леса, сады.

Я жил, Октябрь, с тобою вместе,
Не видя темных страшных дней.
Ничто не может быть на свете
Чудесней юности моей.

А если грянет время боя,
Нахлынут полчища врагов,
Родной Октябрь, будь спокоен
Земли советской красный воин
Защитой верной стать готов!

Владимир ШАХОВЕЦ.
Физмат II курс.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

РОЛЬ ПАРТОРГА НА ФАКУЛЬТЭЦЕ

На агульных партыйных сходах факультэтаў БДУ былі выбраны парторгі. Роля парторга на факультэце выключна вялікая. Парторг зможа лепш кіраваць усім партыйным жыццём факультэцкай партарганізацыі, выхоўваць студэнтаў, навуковых работнікаў у духу адданасці партыі Леніна—Сталіна.

Партыйная група на факультэце на чале з парторгам зможа лепш і сур'ёзней займацца справай выхавання комуністаў у духу марксізма-ленінізма. Парторг будзе аператыўней кіраваць вывучэннем комуністамі гісторыі большэвіцкай партыі па-сталінскаму вучэбніку—Краткому курсу гісторыі ВКП(б). Ён зможа своечасова дапамагаць адстаючым, падцягваць іх і г. д.

Са стварэннем партгруп і выбраннем парторгаў рашуча павінна палепшыцца партыйнае кіраўніцтва комсамольскай арганізацыяй на факультэтах. Партыйная арганізацыя зможа лепш расці за лік праверaных комсамольцаў, дастойных насіць высокае званне комуністаў.

Уноў выбраныя парторгі павінны па-большэвіцку ўзяцца за кіраўніцтва соцыялістычным спаборніцтвам студэнтаў і навуковых работнікаў на факультэце, якое да гэтага часу пасапраўднаму не разгорнута.

Парторг павінен працаваць без рыўкоў, планава. Задача партыйнага камітэта заключаецца ў тым, каб сістэматычна кіраваць работай парторга, дапамагаць яму ў рабоце, вучыць яго, кантраліраваць і т. д. Толькі пры гэтых умовах парторг зможа па-большэвіцку кіраваць партыйнай работай на факультэце.

МІЛЬМАН.

—О—

У партыю ідуць лепшыя комсамольцы

У перыяд барацьбы за заваяванне Совецкай улады і барацьбы за пабудову соцыялістычнага бяскласавага грамадства комсамол быў, ёсць і будзе верным памочнікам большэвіцкай партыі. З ліку лепшых комсамольцаў, даказаўшых на справе адданасць радзіме, партыя папаўняе свае рады.

На партыйным сходзе БДУ, які адбыўся 23 кастрычніка, у рады кандыдатаў КП(б)Б прыняты лепшыя комсамольцы-студэнты Розенгаўз, Глозман і Казлова М. Гэтыя таварышы дастойны насіць высокае званне кандыдата партыі.

Яны ўпартай вучобай, шырокім удзелам у культурна-масавай і абароннай рабоце, сваей адданасцю партыі заслужылі вялікую павагу партыйна-комсамольскага і студэнцкага калектываў.

РАЗУМНІКАЎ,
студэнт 1 курса Гістфака

—О—

СПРАВАЗДАЧНА-ВЫБАРЧЫ КОМСАМОЛЬСКІ СХОД

З 25 па 28 кастрычніка праходзіў справаздачна-выбарчы сход комсамольскай арганізацыі БДУ, на якім прысутнічала больш 800 комсамольцаў.

Пасля справаздачнага даклада сакратара камітэта ЛКСМБ тав. Буякова пачаліся спрэчкі. Выступаўшыя комсамольцы адзначалі поспехі ў рабоце камітэта, але разам з тым, указвалі і на рад недахопаў, як напрыклад, што з поля дзейнасці камітэта выпаў такі асноўны ўчастак работы, як акадэмвучоба, работа сярод дзяўчат (ніводнай дзяўчыны-комсамолкі не было ў складзе камітэта), адсутнічала культурна-масавая работа ў інтэрнатах. Таксама ўказвалася, што ў арганізацыі слабая комсамольская дысцыпліна. Даручэнні, якія даваліся комсамольцам камітэтам і бюро факультэцкіх арганізацый не правяраліся і яны часта не выконваліся.

Сход прызнаў работу камітэта комсамола здавальняючай.

Уноўабранаму складу камітэта прапанована выправіць недахопы, меўшыя месца ў рабоце мінулага склада камітэта ЛКСМБ. Асаблівую ўвагу звярнуць на акадэмічную вучобу, паставіць справу так, каб комсамольцы вучыліся не ніжэй чым на добра і выдатна.

Комсамольцы таксама патрабавалі ад камітэта шырэйшага разгортвання абароннай работы, з тым, каб кожны комсамолец набыў адну з ваенных спецыяльнасцей.

—О—

НОВЫ САСТАЎ КАМІТЭТА КОМСАМОЛА

Членамі камітэта комсамола тайным (закрытым) галасаваннем выбраны таварышы: Канстанцінаў, Фердэр, Розенгауз, Казлова, Левін, Раманцова, Габрыелаў, Зінкевіч, Прылежаева, Бейлінсон, Смолкіна.

На арганізацыйным пасяджэнні камітэта комсамола сакратаром камітэта ЛКСМБ выбран тав. Канстанцінаў, намеснікамі сакратара — тт. Фердэр і Габрыелаў.

Студэнты Каліноўская і Вавула вывучаюць народныя песні.

КОМСОРГ І ЯГО КОМСАМОЛЬЦЫ

Комсамольцы V курса гістфака паважаюць свайго комсорга Куксо А. Г., які сур'ёзна, удумліва працуе над сабой і ўсе прадметы здае на выдатна.

Комсамольцы групы тав. Куксо па ўсіх прадметах у мінулым годзе атрымалі 74 процанты выдатных адзнак. Група па паспяховасці заняла першае месца на гістфаку.

У час выбараў у Вярхоўны Совет БССР комсорг тов. Куксо працаваў членам участковай выбарчай камісіі, дзе поўнасцю сябе апраўдаў.

Памятаючы, што кожны комсамолец павінен авалодаць адной з ваенных спецыяльнасцей, тав. Куксо першым здаў экзамен на званне вадзіцеля матацыкла, а затым на званне шофера аўтамабіля. Па яго-ж ініцыятыве на V курсе арганізаван гурток па вывучэнню матацыкла, у якім займаецца 22 чалавекі.

Комсамольская арганізацыя выхавала ў сваіх радах актыўных і дысцыплінаваных комсамольцаў, якія прыняты ў кандыдаты КП(б)Б (Бандаровіч, Озер, Пракаповіч). Таварышам Фаміну, Паўлоўскаму, Чысціку дадзены рэкамендацыі для ўступлення ў кандыдаты партыі.

Е. БОНДАРЭЎ

—О—

РАВЕСНІК КАСТРЫЧНІКА

Комсорг II курса гістфака тав. Налівайка з'яўляецца равеснікам Кастрычніка. Толькі Вялікая соцыялістычная рэволюцыя адкрыла шырокую дарогу ў жыццё для сына бедняка.

Паспяхова скончыўшы Горацкі рабфак, Налівайка наступіў у 1937 годзе ў БДУ. Горача ўзяўся ён за вучобу. Разам з тым ён з'яўляецца актыўным грамадскім работнікам. Ужо другі год Налівайка працуе комсоргам III групы II курса, актыўна ўдзельнічае ў ваенна-фізкультурнай рабоце. Ні адно гарадское фізкультурнае спаборніцтва не праходзіць без яго актыўнага ўдзелу. У кросе імя Варашылава тав. Налівайка заняў трэцяе месца па гораду ў забегу на 1000 метраў, за што Камітэтам фізкультуры і спорта пры СНК БССР узнагароджан жэтонам.

Тав. Налівайка мае 4 абаронных значкі. Актыўна займаецца ў гуртку інструктараў ППХА, авалодвае аўтасправай. У групе ён здолеў арганізаваць фізкультурны актыў (Цалушка, Біргер і др.).

Тав. Налівайка — лепшы комсорг факультэта. Ён актыўна працаваў агітатарам па выбарах у Вярхоўны Совет.

П. КУХАРОНАК.

Снайперская пара—студэнты Солтан і Станкевіч.

ГАТОВЫ ДА АБАРОНЫ РАДЗІМЫ

Да 21-ай гадавіны Кастрычніка ва універсітэце падрыхтавана 205 інструктараў ППХА. Многія інструктары, як тт. Крук (біяфак), Пантусевіч (фізмат), падрыхтавалі ў сябе на факультэтах значкістаў ППХА I ступені.

Дзве стралковыя каманды БДУ тры разы ўдзельнічалі ў агульна-гарадскіх спаборніцтвах і займалі першае месца.

Многія комсамольцы маюць па пяці абаронных значкоў, як напрыклад, тт. Кухаронак, Рэхсон і др. Комсамолец тав. Урбановіч правёў вялікую работу па арганізацыі аўтамоташкол.

Зараз ва універсітэце працуе пяць мота-гурткоў, у якіх навучаецца 180 чалавек. Падрыхтавана 65 значкістаў ГСА I ступені і 16 ГСА II ступені. 10 чалавек займаецца ў лагернай школе. 1070 членаў Асоавіяхіма атрымалі новыя асоавіяхімаўскія білеты.

Асабліва трэба адзначыць добрую работу АСО-работніка біяфака тав. Янушкевіча і комсорга факультэта тав. Пузевіча.

Асоавіяхімаўская арганізацыя вядзе барацьбу за ператварэнне універсітэта ў крэпасць абароны.

КАВАЛЕВІЧ.

Домравы аркестр

Наш аркестр налічвае ў сваім рэпертуары да 20 класічных твораў Шуберта, Бетховена, Грыга, Цэлера, Моцарта, а таксама каля 15 песень совецкіх кампазітараў: Дунаеўскага, Кніпера, Пакрас і т. д.

З гэтым рэпертуарам мы выступалі па радыё на конкурсным выступленні, прысвечаным XX-годдзю Ленінска-Сталінскага комсамола. Па ацэнцы журы наша выкананне было выдатным. У далейшым наш аркестр яшчэ больш вырасце, ён папоўніўся інструментамі, якіх налічваецца зараз 20, і здольнымі ўдзельнікамі з новага набора. Цяпер мы асабліва ўпарта рыхтуемся да сустрэчы XXI гадавіны Кастрычніка.

Староста домбравага аркестра
ЛАГУНЧЫК.

—О—

Ні адна мая куля не прапусціць ворага

Інтарэсы нашай моладзі рознастайны. Яна наведвае розныя гурткі, вывучае вінтоўку, кулямёт, вучыцца вадзіць аўтамашыны, самалёты.

На хімфаке ёсць многа актыўных дзяўчат і хлапцоў. Вось Жэня Гайлік—студэнтка III курса, добры і чулы таварыш. Яна паставіла сабе мэтай—дасканалае вывучэнне стралковай справы. За год упорнай настойлівай працы Жэня дабілася звання стралка першага класа. Зараз яна наведвае школу майстраў малакаліберной зброі, запісалася ў гурток па вывучэнню кулямёта. Спакойна і ўпэўнена яна заяўляе: «Калі будзе неабходна, ні адна мая куля не прапусціць ворага».

В. КУШНЯРОВА.

—О—

МОЦНЫ ФІЗКУЛЬТУРНЫ КАЛЕКТЫЎ

20-годдзе ВЛКСМ фізкультурны калектыў БДУ адзначыў новымі дасягненнямі. Універсітэт падрыхтаваў 139 значкістаў ГПА I ступені.

Выступаючы на гарадскіх і рэспубліканскіх спаборніцтвах каманды БДУ занялі многа першых месц.

У эстафетах зачынення лёгкаатлетычнага сезона каманда БДУ заняла першае месца.

У футбольным розыгрышы ВНУ каманда БДУ вышла пераможцам. Ва Усебеларускім кросе імя Варашылава прыняла ўдзел 72 чалавекі. Каманда БДУ заняла першае месца па ўсіх дыстанцыях і ў другі раз трымае прыз Менскага Дома Чырвонай Арміі.

Студэнтка II курса фізмата тав. Сцюлькевіч заняла першае месца па бегу на 1000 метраў на Усебеларускім кросе імя тав. Варашылава. Яна таксама ўдзельніца Усесаюзнага кроса ў Маскве. Студэнт III курса фізмата Сідарэнка мае рад першых месц па лёгкай атлётыцы. Ён на Усебеларускім кросе імя тав. Варашылава па бегу на 5000 метраў заняў трэцяе месца.

Тав. Барысевіч да 20-й гадавіны Ленінска-Сталінскага комсамола першая ва Універсітэце здала нормы на значок ГПА II ступені.

Менск, друкарня «Звязды». Тыраж 1500. Обллiт № 1928. Адказ. рэдактар І. М. ЛЕВІН.